

сприятиме створенню умов для підвищення конкурентоздатності Академії як науково-навчального закладу вищої освіти, одного з лідерів культурно-мистецької освіти України на європейському, національному та інституційному рівнях.

Центр модерує діяльність структурних підрозділів щодо функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, збирає аналітичну інформацію, готує рекомендації для прийняття необхідних управлінських рішень. Напрямами роботи Центру є: розвиток системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Академії; розробка і оновлення нормативних документів, які регламентують внутрішнє забезпечення якості освіти; моніторинг дотримання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, якості освітнього процесу і освітніх програм; робота з гарантами освітніх програм, у т.ч. консультування щодо акредитації освітніх програм; консультування науково-педагогічних працівників щодо можливих векторів професійного розвитку; анкетування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників з метою отримання зворотного зв'язку від учасників освітнього процесу; проведення рейтингового оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників, кафедр і факультетів; поширення позитивного досвіду освітніх інновацій (зокрема в результаті організації вебінарів за участі науково-педагогічних та педагогічних працівників з актуальних питань); розвиток культури якості освіти, популяризація академічної доброчесності серед науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

На базі Центру функціонує «Школа педагогічної майстерності», діяльність якої покликана поширювати передовий європейський і вітчизняний досвід викладання у ЗВО, а також інтенсифікувати впровадження в освітній процес Академії інноваційних освітніх методів і методик. Оскільки належне психологічне самопочуття учасників освітнього процесу позитивно впливає на його якість, то до складу працівників Центру з метою надання психологічної допомоги й підтримки здобувачів і співробітників Академії у складних життєвих ситуаціях введено практичного психолога.

Завідувачем Центру забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку ХДАК є методист I категорії Наталя Вікторівна Алексеєнко, співробітником центру — фахівець I категорії Єна Ірина Євгенівна.

Т. Курпа, С. Євсеєнко

Бібліотека Харківської державної академії культури

Останні п'ять років для бібліотеки академії були роками змін, реорганізацій, активного розвитку та переулаштування бібліотечного сервісу, орієнтованого на віддаленого користувача. З метою відповідності сучасним викликам і завданням вищої освіти в умовах входження в цифровий простір суспільства знань, співробітники бібліотеки активно набували нових компетенцій, перенавчалися, змінювали звичний підхід до організації і функціонування бібліотечних процесів.

Попри складні умови, спричинені спочатку пандемією в березні 2020 р., а потім повномасштабним вторгненням РФ в Україну 24 лютого 2022 р., бібліотека продовжувала виконувати важливу роль у наданні доступу до інформації, підтримці науково-дослідної роботи та сприянні формуванню доброчесного академічного середовища шляхом популяризації цінностей та принципів академічної доброчесності в освітньому та науковому процесі академії.

Сьогодні будь-якої бібліотеки збудоване на спадщині минулого, тож кожна відзначена річниця — це крок до переосмислення, оцінки здобутих результатів, готовності до нових викликів і потреб сучасного світу.

Досліджуючи історію нашої бібліотеки, однозначно можна стверджувати, що в ній є ще багато білих плям, невизначеності. Особливо це стосується року заснування бібліотеки та початку її діяльності. Безперечно, що історія бібліотеки ЗВО є невіддільною складовою історії самого закладу освіти. Як відомо, офіційною датою заснування академії культури вважається 1929 р., коли відповідно до постанови Раднаркому України на базі факультету політосвіти Харківського інституту народної освіти було створено Харківський інститут політосвіти. Але в деяких довідкових джерелах 1960–70-х рр. датою заснування бібліотеки Харківського державного бібліотечного інституту, а з 1964 р. — бібліотеки Харківського державного інституту культури вказано 1925 р. Очевидно, доцільно глибше дослідити діяльність Харківського інституту народної освіти з 1925 р., у якому, відповідно до постанови Раднаркому УРСР від 13 вересня 1925 р., у 1925/26 н. р. відкрито

факультет політичної освіти. Набір на факультет було оголошено на чотири секції, з-поміж яких і секція книжково-бібліотечної роботи. До цієї секції вступило 35 студентів, які в 1929 р. отримали диплом про вищу освіту з кваліфікацією «організатор-методист бібліотечної роботи, викладач бібліотечних дисциплін».

Про створення і діяльність факультету політосвіти було висвітлено в першій монографії, присвяченій 50-річному ювілею Харківського державного інституту культури (*нині — Харківська державна академія культури*), де автори знайомлять нас із викладачами цього факультету, а також повідомляють про перший випуск у 1929 р. понад 100 фахівців. Отже, цей період висвітлення історії бібліотеки малодосліджений і потребує подальшого вивчення. Зовсім мало інформації щодо діяльності бібліотеки з 1929 по 1941 рр. Існують декілька статей у періодичних виданнях того часу, поодинокі світлини читальної зали.

В історії бібліотеки є ще одна визначна дата — 1947 р. Дата відновленої бібліотеки Харківського державного бібліотечного інституту після закінчення Другої світової війни. Перші книжкові надходження до бібліотечного фонду зафіксовані в інвентарній книзі від 18 серпня 1947 р. До війни ми мали фонд бібліотеки обсягом понад 130 тис. примірників, який було повністю втрачено при евакуації. Відновлена бібліотека займала два приміщення площею 152,2 кв. м, де розміщувались фонди абонементів і читальної зали, робоче місце бібліографа, завідувача бібліотеки й художника.

Саме із цього періоду історія бібліотеки детально викладена в багатьох публікаціях на сторінках періодичних видань та ювілейних монографій, присвячених діяльності академії.

З великою вдячністю згадуючи усіх співробітників бібліотеки, які наступні десятиліття віддано працювали й успішно розбудовували бібліотеку, розкриємо особливості сучасного періоду її діяльності.

Проаналізувавши діяльність бібліотеки за 2019–2023 рр., можна стверджувати, що кожен рік цього періоду мав надзвичайно важливі зрушення й досягнення в посиленні ролі і значущості бібліотеки як науково-інформаційного центру в структурі академії.

2019 р. для всієї академічної спільноти був ювілейним роком, а також надзвичайно багатим на події та плідним стосовно розвитку ресурсного забезпечення та бібліотечно-інформаційного сервісу. Зокрема, важливою подією цього року стало створення інституційного репозитарія ХДАК як головного електронного ресурсу для накопичення, популяризації та забезпечення вільного, безперервного доступу до публікаційного надбання вчених академії. Репозитарій є одним із шляхів реалізації ідеї відкритого доступу до наукової інформації. Обсяг повнотекстових документів, які розміщені в репозитарії ХДАК, станом на 01.06.2024 р. становить 2700 документів. Важливо, що розміщені в репозитарії публікації автоматично додаються до профілів вчених у Google Scholar. Це активно сприяє їх поширенню і збільшенню цитованості.

Під час карантину, оголошеного у зв'язку з пандемією у березні 2020 р., було внесено корективи в роботу бібліотеки. Через небезпеку поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом, у бібліотеці було введено особливий порядок праці з дотриманням та виконанням заходів протиепідемічної безпеки. У період з 18.03.2020 р. по 31.05.2020 р. виробничі процеси в приміщеннях бібліотеки було призупинено. Проведення дистанційного навчання здобувачів освіти потребувало від бібліотеки надання доступу до повнотекстових електронних ресурсів, міжнародних баз даних, електронного каталогу, а також оперативного висвітлення інформації на сайті бібліотеки та в соціальних мережах. У месенджері Viber створено групу для підтримки зв'язку зі співробітниками бібліотеки та обговорення виробничих питань щодо дистанціювання роботи й online-обслуговування користувачів. Після закінчення карантинних обмежень, уведених державою, 1 червня 2020 р. робота в бібліотеці була поновлена в повному обсязі з обов'язковим дотриманням індивідуальних та загальних заходів безпеки.

Зрозуміло, що введення протиепідемічних заходів на державному та регіональному рівнях не могло не позначитися на основних статистичних показниках бібліотеки, серед яких: відвідування користувачів, книговидача та обслуговування всіма структурними підрозділами бібліотеки.

2021 рік розпочався з локдауну, хоча й нетривалого, але вже було зрозуміло, яким чином потрібно скорегувати роботу бібліотеки задля її рентабельності, ефективності й затребуваності для користувачів. Першочерговими завданнями для бібліотеки постали: оперативна якісна підтримка дистанційного навчання в академії, разом з тим, максимальна цифровізація бібліотечного сервісу. Продовжили роботу з наповнення повнотекстових баз даних, переорієнтували власні ресурси задля функціонування їх в онлайн-середовищі, а також забезпечили постійну присутність бібліотеки в соціальних мережах для швидкого реагування на потреби користувачів.

У цей період розпочався підготовчий етап переходу на електронне обслуговування: придбано обладнання для штрихового кодування фонду (термопринтер та сканери зчитування штрих-кодів); оновлено програмне забезпечення бібліотеки з можливістю дистанційної роботи в ній, а також, що є головним, авторизацією в системі віддалених користувачів. АБІС «УФД/Бібліотека» 3-ї версії є сучасним програмним забезпеченням від українських розробників, яка спрямована на комплексну автоматизацію всіх бібліотечних процесів.

Однак всі наші плани не вдалося реалізувати через військову агресію РФ проти України. Бібліотека призупинила свою повноцінну діяльність, виконуючи тільки тематичні та офіційні довідки на запит адміністрації закладу. Усі співробітники бібліотеки перебували в простій. Але з червня 2022 р. бібліотека відновила свою роботу в традиційному режимі на території академії у складі 7 співробітників.

Спілкування з користувачами відбувалося переважно в онлайн-форматі. Через бібліотечну спільноту «Бібліотека ХДАК» у соціальній мережі Facebook співробітники майже щоденно популяризували видання з фонду бібліотеки; пропонували цікаві теми для сумісного обговорення, намагалися бути корисними в ролі інформаційних навігаторів у цей непростий для всіх рік.

Перехід на оновлену АБІС «УФД / Бібліотека» 3-ї версії і відмова від попередньої версії стали можливими тільки 5 вересня 2022 р. після конвертації бібліографічних записів у нову систему. Із цього періоду розпочався процес освоєння співробітниками модуля обслуговування в бібліотечно-інформаційній системі, і наприкінці 2022 р. ми мали приблизно 500 авторизованих віддалених користувачів. Для них стало можливим через свій персональний кабінет замовляти видання, знайдені в електронному каталозі, завантажувати списки джерел і переглядати історію пошуку та свій електронний формуляр.

2023 рік став роком упровадження новітніх напрямів діяльності, участі в інноваційних проектах, створення унікальної для бібліотеки інформаційної продукції.

Інформаційний супровід наукової діяльності академії. Наукова робота бібліотеки різноманітна й насичена. Стратегічним напрямом діяльності бібліотеки останніми роками є сприяння поширенню наукових досягнень вчених академії в авторитетних міжнародних базах даних, бібліометричний та наукометричний аналіз наукової продуктивності як окремого вченого, так й академії загалом, а також оцінка параметрів і показників академії в рейтингах ЗВО України й світу.

За ініціативи Алли Анатоліївни Соляник, проректора з наукової роботи, з метою оперативного інформування й консультування вчених про трендові світові наукові дослідження, важливості створення та підтримки в актуальному стані авторських профілів учених в авторитетних наукометричних міжнародних базах даних, наприкінці січня 2023 р. було створено google-клас «Інфосупровід науки ХДАК».

3 березня 2023 р. в межах проведення циклу вебінарів щодо проблем інкорпорованості в цифрову систему наукових комунікацій бібліотекою було організовано і проведено низку онлайн-зустрічей для вчених академії. Перший вебінар за участю доповідача співробітника ХДНБ ім. В. Г. Короленка, магістранта ХДАК В'ячеслава Мамона відбувся 16 березня 2023 р. на тему «Методика підготовки та розміщення персоналій у Вікіпедії». За результатами зустрічі перед бібліотекою поставило завдання виявити, вивчити та репрезентувати досягнення вчених та випускників академії засобами Вікіпедії. Відповідальною за цей процес було визначено Олену Лобойко, бібліотекаря I кат., яка із захопленням поставилась до реалізації важливого проекту. З 20 березня 2023 р. до онлайн-енциклопедії додалося понад 40 нових статей про викладачів академії, відредаговано 64 статті. Загалом у Вікіпедії, в категорії «Харківська державна академія культури», представлено три головні підкатегорії: викладачі ХДАК (114 статей), випускники ХДАК (99 статей), ректори ХДАК (5 статей). Проект «ХДАК у Вікіпедії» розміщено на сайті бібліотеки.

Тетяна Ігорівна Белан,
звідувач відділу
обслуговування

Олена Анатоліївна Лобойко,
провідний бібліотекар

Проект «ХДАК у Вікіпедії» презентовано 11 квітня 2024 р. на III Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення» (організатори — УБА; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка «КПІ» ім. І. Сікорського). Із доповіддю виступив В'ячеслав Мамон (співдоповідач — Олена Лобойко).

Робота над проектом має довгострокову перспективу, статті постійно поповнюються новими відомостями та редагуються. Проект «ХДАК у Вікіпедії» було подано на конкурс «Бібліотекар року — 2023» до Харківського зонального методичного об'єднання ЗВО. За рішенням журі конкурсу Олена Лобойко здобула перемогу в номінації «За сприяння підвищенню позитивного іміджу ЗВО».

Дмитро
Володимирович
Ніколаєв,
провідний
бібліотекар

Реагуючи на виклики сьогодення та на запити від адміністрації академії, бібліотека розпочала новий напрям діяльності — надання практичної допомоги науково-педагогічним працівникам в отриманні свідоцтва про авторське право на науковий та мистецький твори. Реалізація цього інноваційного напрямку була покладена на провідного бібліотекаря Дмитра Ніколаєва. Протягом 2023 р. була надана допомога в отриманні 19 свідоцтв.

Постійним надважливим напрямом наукової діяльності бібліотеки є бібліометричний та наукометричний моніторинг публікаційної активності вчених академії. Публікації в міжнародних авторитетних виданнях є показником успішності не тільки діяльності вченого, але й наукової діяльності закладу. Безперечно, такі важливі показники, як кількість публікацій, цитувань, оцінка впливу досліджень на світову наукову спільноту визначають позицію академії в рейтингах ЗВО України і світу.

З метою сприяння поширенню вебприсутності вчених академії та їхніх наукових результатів в авторитетних наукових базах даних і на платформах, а також удосконалення показників рейтингів ХДАК, фахівцями бібліотеки було проведено низку вебінарів за такими темами: «Репутація вченого як аксіома успішності, авторитетності ЗВО» (доповідач — Тетяна Кирпа, 2022 р.); «Інструменти ефективного пошуку наукової інформації в зарубіжних БД» (доповідач — Марина Шевченко, доктор філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, бібліограф I кат., 2023 р.); «Вимір наукової продуктивності та оцінка ефективності публікацій вчених ХДАК» (доповідач — Тетяна Кирпа, 2023 р.); «Можливості бібліотечно-інформаційного супроводу освітньої та наукової діяльності ХДАК» (доповідач — Тетяна Кирпа, 2023 р.); «Вебметричний інструментарій сучасного науковця» (доповідач — Тетяна Кирпа, 2024 р.); «Актуалізація наукометричних профілів учених ХДАК» (доповідач — Тетяна Кирпа, 2024 р.).

На початку 2023 р. співробітники інформаційно-бібліографічного відділу (Левченко О. М., Шевченко М. О.) розпочали роботу зі створення та представлення на офіційному сайті академії вебпортфолію науково-педагогічних працівників. На початковому етапі було проведено моніторинг наявності та актуальності авторських профілів учених у різних наукометричних базах даних. Зокрема, аналізувалися БД Web of Science, Scopus, системи ORCID, Google Scholar. Оскільки профілі потребують регулярної роботи з їхнього наповнення, було надано декілька консультацій ученим з упорядкування та редагування профілів, додавання публікацій до профілю тощо.

Розроблено покрокові інструкції з реєстрації профілів, які розміщені на сайті академії та в google-класі «Інфосупровід науки ХДАК», а саме: «Реєстрація ідентифікатора ORCID, редагування профілю та додавання публікацій до профілю»; «Реєстрація профілю в Google Scholar, редагування профілю та додавання публікацій до профілю»; «Реєстрація профілю у Web of Science».

Станом на 1 червня 2024 р. на сайті академії розміщено 83 авторських профілі вчених академії (43,7 % від загальної кількості штатних науково-педагогічних працівників). Координатором процесу призначена Аліна Ладика, співробітниця сектору наукометрії та наукової діяльності.

В інформаційно-аналітичній системі «Бібліометрика української науки» представлено 146 профілів співробітників ХДАК, створених на платформі Google Scholar, 64 профілі в БД Web of Science, 28 профілів у БД Scopus.

Аліна Анатоліївна Ладика,
співробітниця сектору
наукометрії

У БД Web of Science проіндексовано й розміщується в профілі “Kharkiv State Academy of Culture” 105 публікацій учених ХДАК. За п’ять років науковцями академії створено приблизно 70 публікацій. У БД Scopus маємо 68 публікацій.

Індекс Гірша ≥ 10 мають 11 осіб, зокрема: Н. М. Кушнарєнко — h-індекс 18; В. М. Шейко, Г. Г. Асєєв — h-індекс 17; В. О. Маркова, О. Ю. Мар’їна — h-індекс 14; В. Ю. Степанов, Л. Я. Філіпова — h-індекс 13; А. А. Соляник — h-індекс 12; І. О. Давидова, К. В. Кислюк — h-індекс 11; Л. Д. Божко — h-індекс 10. Індекс Гірша ≥ 5 мають 25 учених академії.

Важливою базою даних власної генерації є БД «Праці викладачів ХДАК», яка була створена бібліографами в 1997 р. і активно ведеться донині. Це ефективний бібліометричний ресурс, який містить повну інформацію щодо наявних публікацій співробітників академії за весь період існування академії, незалежно від того, чи знаходяться ці роботи у фондах бібліотеки. На початок 2024 р. ресурс нараховує 12864 бібліографічних записи.

На основі цієї бази даних складаються бібліографічні та біобібліографічні покажчики, списки публікацій як кафедри, так і окремого вченого, за певний період та ін.

Видавнича діяльність бібліотеки. Видавнича діяльність бібліотеки спрямована на створення власної інформаційної продукції з метою репрезентації науково-освітнього та творчого доробку академічної спільноти. Для досягнення цих цілей фахівці інформаційно-бібліографічного відділу створили комплекс бібліографічних видань, основу якого складають бібліографічні покажчики, дайджести «Віват, Академіє!», біобібліографічні покажчики серії «Видатні педагоги Харківської державної академії культури».

Публікаційні досягнення вчених академії відображають бібліографічні покажчики «Праці викладачів та співробітників ХДАК», які почали виходити з 2000 р. і містять інформацію про публікації з 1947 р. На сьогодні опубліковано п’ять покажчиків, кожен з яких відображає публікаційну активність учених за п’ять років. У 2020 р. вийшов покажчик, який містить публікації за 2014–2018 рр. Особливістю цих видань є те, що в межах кожної персоналії перед переліком праць, розміщених у хронології, наведено стислу науково-біографічну довідку, зокрема, освіта, вчене звання, науковий ступінь, тема дисертації (кандидатської, доктора філософії, докторської), рік захисту дисертації, посада, кафедра, почесні звання, роки роботи в академії. До дня народження академії у вересні 2024 р. заплановано до друку наступний випуск, який відобразить науковий доробок учених ХДАК за 2019–2023 рр.

У системі атестації наукових кадрів вищої кваліфікації — докторів наук, кандидатів наук та докторів філософії — основною ланкою є спеціалізовані вчені ради. У 2020 р. було видано анотований бібліографічний покажчик «Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах Харківської державної академії культури», підготовлений до 25-річчя їх створення. До видання увійшли матеріали про історію створення та функці-

онування спеціалізованих вчених рад, а також дисертації, захищені з 1994 по 2019 рр. Видання містить розгалужений апарат допоміжних покажчиків: іменний, покажчик спеціальностей, організацій, у яких виконувалися дисертації, наукових керівників і наукових консультантів.

Важливе місце в системі видань бібліотеки посідають біобібліографічні покажчики серії «Видатні педагоги Харківської державної академії культури», яка заснована рішенням вченої ради ХДАК у 2002 р. Біобібліографічні покажчики серії формують імідж академії, рекламують діяльність учених та наукові школи закладу. Уже вийшло 24 видання. Кожне з них має таку структуру, що допомагає якнайкраще розкрити наукову, науково-педагогічну, громадську, творчу діяльність науковців, а також допоміжні покажчики, які збагачують видання, розкривають тему за змістом, та фотоматеріали з особистих архівів учених ХДАК.

У 2019–2024 рр. вийшли друком біобібліографічні покажчики, присвячені ювілейним датам доктора із соціальних комунікацій, професора Ганни Василівни Шемаєвої (2019 р.), народного артиста України, професора Бориса Миколайовича Колногузенка (2019 р.), доктора педагогічних наук, професора, заслуженого працівника культури України Наталі Миколаївни Кушнарєнко (2020 р.), доктора філософських наук, професора, заслуженого працівника культури України Миколи Васильовича Дяченка (2021 р.), доктора наук із соціальних комунікацій, професора Ірини Олександрівни Давидової (2022 р.), доктора історичних наук, професора, на той час ректора, а нині почесного ректора ХДАК, заслуженого діяча мистецтв України Василя Миколайовича Шейка (2022 р.), кандидата мистецтвознавства, професора, заслуженого діяча мистецтв України Сергія Івановича Гордєєва (2024 р.).

Успішно віддзеркалює імідж Харківської державної академії культури в пресі дайджест «Віват, Академіє!». У 2024 р. виповнюється 25 років з того часу, коли рішенням вченої ради ХДАК дайджест змінив назву з «Що написано пером...» на «Віват, Академіє!», набув статус продовжуваного видання і вийшов його перший випуск, що охоплював матеріали про відображення діяльності академії в пресі за 1995–1998 рр. У 2019 р. до 90-річчя ХДАК вийшов друком восьмий випуск видання. На жаль, вихід дев'ятого випуску з матеріалами за 2019–2021 рр. з об'єктивних причин призупинений, інформація з нього використовується тільки для виконання разових довідок. Надалі планується переглянути концепцію дайджесту щодо принципів та джерел відбору матеріалу.

Співробітники інформаційно-бібліографічного відділу (С. В. Євсеєнко, О. С. Хижна, О. М. Левченко) набули багатого досвіду у виданні покажчиків, чому, безперечно, сприяла участь у численних семінарах, науково-практичних конференціях, бібліографічних студіях, презентаціях, і самі організують презентації своєї бібліографічної продукції.

Наші видання отримують схвалення читачами бібліотеки і професійною бібліотечною спільнотою. Про це свідчать рецензії в професійній пресі та численні грамоти переможців професійного конкурсу «Бібліотекар року», заснованого Харківським зональним методичним об'єднанням бібліотек державних закладів вищої освіти у 2006 р.

Так, за покажчик «Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах ХДАК» укладачі стали переможцями конкурсу «Бібліотекар року — 2020» у номінації «За кращий бібліографічний покажчик».

Світлана Василівна
Євсеєнко,
провідний бібліограф

Маємо надію, що і надалі видавнича діяльність бібліотеки буде насиченою і плідною. Попереду ще багато ювілейних дат, зокрема 100-річчя Харківської бібліотечно-наукової школи, фундатором і лідером якої є ХДАК, та 100-річчя самої академії.

Академічна доброчесність. Для реалізації принципів академічної доброчесності в науково-освітньому процесі у внутрішній системі забезпечення якості освіти в академії створено низку нормативно-правових документів, зокрема «Кодекс академічної доброчесності ХДАК», «Положення про систему запобігання і виявлення фактів академічної недоброчесності в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти ХДАК», «Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики ХДАК». Розроблено процедуру

Оксана Сергіївна Хижна,
завідувач інформаційно-
бібліографічного відділу

перевірки робіт від написання заяви учасником освітнього процесу про його готовність до перевірки й усвідомлення ним наслідків щодо порушення норм та принципів академічної доброчесності до експертного висновку про результати перевірки. Усі документи розміщені на академічному сайті на сторінці «Академічна доброчесність».

На бібліотеку покладені завдання технічної перевірки наукових робіт в антиплагіатній програмі “StrikePlagiarism”, проведення семінарів, тренінгів з дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. Відповідно до нормативних документів, перевірці в системі підлягають наступні документи: дисертаційні дослідження, випускні кваліфікаційні роботи, курсові роботи, наукові статті, матеріали конференцій, монографії, підручники.

У вересні на початку нового навчального року традиційно проводимо зустрічі зі здобувачами перших курсів усіх освітніх рівнів з метою донесення їм інформації про важливість дотримання принципів академічної доброчесності в академії і закріплення підписом факту згоди в Декларації, у якій вони зобов’язуються провадити освітню, наукову та творчу діяльність відповідно до принципів й етичних норм, викладених у Кодексі академічної доброчесності ХДАК.

Соціокультурна діяльність бібліотеки. У 2020–2021 рр. відповідно до наказу «Про заходи запобігання розповсюдження захворювання на коронавірус COVID-19» заборонялися проведення та участь у масових заходах загалом по академії. Тому спілкування з користувачами відбувалося переважно в онлайн-форматі.

Такий формат спілкування продовжився й під час воєнного стану. Усі важливі події знайшли відображення і своїх глядачів на сторінках соціальних мереж Facebook та Instagram. Висвітлювати події в Instagram бібліотека розпочала з 27 вересня 2023 р. з ініціативи співробітниці відділу обслуговування Вікторії Гончарової, яка створила сторінку **hdak_lib** й підтримує зворотній зв’язок із користувачами.

За доволі короткий термін часу сторінка в Instagram набула популярності й на сьогодні має 406 підписників. Пости й сторіз спрямовані на висвітлення важливих подій академічного життя, популяризацію бібліотечного фонду, розкриття цікавих фактів із життя відомих особистостей тощо.

Проведення заходів на честь українських воїнів, вшанування пам’яті полеглих героїв російсько-української війни — важливий напрям діяльності бібліотек. На жаль, серед загиблих воїнів, синів України, є випускники та викладачі ХДАК. Ці мужні люди заслуговують на вічну славу та пошану. Серед героїв великої війни особливою фігурою постає Валерій Станіславович Романовський. У читальній залі фахівцями бібліотеки ХДАК представлено експозицію пам’яті В. С. Романовського, нагородженого орденом «За мужність» III ступеня (по смертно).

З останніх важливих подій зазначимо знайомство з культурним і громадським діячем зі Швейцарії Урбаном Фраєм, який 4 березня 2024 року з гуманітарною та культуротворчою місією вже втретє відвідав нашу академію. Під час зустрічі він висловив нам підтримку в протистоянні російській агресії, із захопленням розповів про волонтерську діяльність здобувачів освіти музичного факультету, які виїхали до Швейцарії через війну. Заснований Урбаном Фраєм культурний центр “Prostir” — не тільки пункт підтримки українців, які врятувалися від війни на чужині, але й можливість просування й популяризації української музичної культури як знаряддя в боротьбі за національну ідентичність українців.

Ця зустріч супроводжувалася популяризацією наукових шкіл академії, зокрема бібліотекою було підготовлено розгорнуті книжково-ілюстративні виставки “Artistic Scientific Schools of Kharkiv State Academy of Culture” та “Culturological and Humanitarian Schools of Kharkiv State Academy of Culture”, де було представлено орієнтовно 200 видань з наукового доробку академії.

Персонал бібліотеки. Друга половина 2023 р. для бібліотеки була періодом оптимізації структури й штату, що обумовило перерозподіл функцій між співробітниками бібліотеки, водночас, відповідно до наказу ХДАК від 30 серпня 2023 р. № 188, у результаті злиття відділів комплектування та наукової обробки документів і зберігання фондів 1 листопада 2023 р. створений новий відділ комплектування та обліку документів

Вікторія Олександрівна Гончарова,
співробітниця відділу
обслуговування

зі штатом 4,5 ст. Також було реорганізовано інформаційно-бібліографічний відділ через виокремлення ставок і створення сектору наукометрії та наукової діяльності. У результаті реорганізації відділів 5 співробітників бібліотеки було скорочено.

Нині структуру бібліотеки складають відділи обслуговування, комплектування та обліку фонду, інформаційно-бібліографічний відділ, сектор наукометрії і наукової діяльності та сектор автоматизації. Відділ обслуговування має такі підрозділи: загальний абонемент; науковий абонемент; абонемент музики, театру, кіно і телебачення; читальну залу.

За штатним розписом бібліотека має 18,5 ставок. На сьогодні працюють повний робочий день 8 співробітників, 1 співробітник — дистанційно, 1 — перебуває у відпустці без збереження заробітної плати, 1 — з вересня 2022 р. перебуває в лавах ЗСУ.

Суттєві зміни в кількісному складі бібліотеки, порівняно до минулих років, відбулися, як зазначалося вище, після оптимізації структури бібліотеки, що спричинило скорочення штату персоналу. Але ми вдячні за багаторічну роботу В. Г. Тополевській, О. Л. Григор'євій, О. А. Садовій, І. В. Семеновій, Н. І. Боровській, О. М. Левченко, Н. М. Чегурко, Є. А. Сакарі, молодому науковцю М. О. Шевченко.

Очолує бібліотеку Тетяна Кирпа. Тривалий час працюють завідувач інформаційно-бібліографічного відділу Оксана Хижна, провідний бібліограф Світлана Євсеєнко, яка має 40-річний досвід роботи в бібліотеці, бібліограф I кат. Алла Шевченко. Відповідно до нових завдань і викликів у вищій освіті, у структурі інформаційно-бібліографічного відділу в листопаді 2023 р. створено сектор наукометрії та наукової діяльності. Аліна Ладика, співробітниця сектору, займається інформаційним супроводом наукової діяльності академії, а також виміром наукової продуктивності вчених ХДАК.

Після реорганізації структури бібліотеки завідувачем новоствореного відділу комплектування та обліку документів з листопада 2023 р. стала Ірина Бережна. Основними завданнями відділу є якісне й оперативне комплектування бібліотечного фонду, аналіз стану книгозабезпеченості навчальних дисциплін, оцифрування видань підвищеного попиту. Над цими завданнями плідно працює провідний бібліотекар Дмитро Ніколаєв.

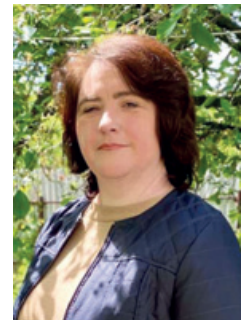
Відділ обслуговування з листопада 2023 р. очолює Тетяна Белан, яка з 1997 р., розпочавши свою трудову діяльність у цьому відділі, спрямовує свої зусилля на осучаснення бібліотечного сервісу задля максимального задоволення інформаційних потреб користувачів. Разом з нею працюють бібліотекар I кат. загального абонементу Вікторія Гончарова та провідний бібліотекар Олена Лобойко, яка працює в читальній залі бібліотеки.

Тетяна Володимирівна
Семенова,
завідувач сектору
автоматизації

У структуру бібліотеки входить сектор автоматизації, завідувачем якого з 2007 року є Тетяна Семенова. Сектор має облаштовані автоматизовані робочі місця користувачів для самостійної роботи, а також для доступу до електронних ресурсів бібліотеки.

Співробітники бібліотеки активно підвищують свою кваліфікацію, відвідують онлайн-заходи, лекції, майстер-класи, присвячені пріоритетним напрямкам діяльності бібліотеки. Зокрема, з 23 листопада по 4 грудня 2020 р. Тетяна Кирпа підвищувала кваліфікацію в Центрі неперервної культурно-мистецької освіти Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв за темою «Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек»; з 8 по 30 січня 2024 р. Дмитро Ніколаєв та Тетяна Кирпа відвідали онлайн-курси підвищення кваліфікації в цьому Центрі за темою «Адвокація: представлення інтересів бібліотек», за результатами заліку отримали свідоцтва про підвищення кваліфікації державного зразка.

Ірина Віталіївна
Бережна,
завідувач відділу
комплектуювання та
обліку документів

Тетяна Олександрівна Кирпа,
директор бібліотеки

З нагоди Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва, який відзначався 9 листопада 2023 р., за вагомий внесок у розвиток культури та високу професійну майстерність Тетяна Кирпа була відзначена подякою Міністерства культури та інформаційної політики України.

Станом на 01.06.2024 р. бібліотека має наступні загальні кількісні показники бібліотечної роботи. Обсяг фонду бібліотеки становить 283950 прим. (зокрема, 175976 прим. навчальних видань, 59053 прим. наукових видань, 2132 прим. — фонд рідкісних і цінних документів). Порівняно до 2022 р. фонд скоротився на 16696 прим., що зумовлено актуалізацією бібліотечного фонду відповідно до методичних рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України. Середньорічний показник зареєстрованих у бібліотеці читачів за період 2019–2023 рр. становить 1995 осіб.

Обсяг бібліографічних записів в електронному каталозі станом на 01.06.2024 р. становить приблизно 301 тис.

В електронній бібліотеці, яка розміщується на google-диску і доступна користувачам за наявності корпоративної електронної пошти, міститься 370 повнотекстових документів.

Попри труднощі, але з упевненістю і вірою в якнайшвидшу перемогу українського народу співробітники бібліотеки активно налаштовані розвивати важливі напрями бібліотечної діяльності, зокрема забезпечувати якісний інформаційний супровід освітньої та наукової діяльності академії в умовах дистанційного навчання; надавати користувачам доступ до відкритих освітніх ресурсів культурно-мистецького спрямування; активно поповнювати електронну бібліотеку сучасними науковими та навчальними виданнями, які знаходяться у вільному доступі в інтернеті; оперативно наповнювати репозитарій ХДАК науковими та навчальними працями науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти; сприяти дотриманню принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу; підтримувати і створювати нові проекти, продовжувати дослідження історії бібліотеки.